

Handläggare: Lisa Enarsson
Tfn: 08-508 08 068

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Remiss av motion om stopp för storskalig kompostering

Förslag till beslut

Remissen besvaras med stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Göran Månsson
stadsdelsdirektör

Thomas Levin
verksamhetschef

Sammanfattning

Folkpartiet liberalerna har i kommunfullmäktige lagt fram en motion (2005:74) om stopp för storskalig kompostering. Bakgrunden är att renhållningsnämnden (RHN) antagit en strategi för insamling och behandling av organiskt avfall. Målet är att till år 2010 skall minst 35 % av matavfallet från hushåll, restauranger, storkök och livsmedelsbutiker i Stockholms stad återvinnas genom biologisk behandling. En handlingsplan antogs 2005-12-14. I motionen befarar man att läckage av metangas ska öka växthuseffekten, att restprodukten blir en giftig växtnäring som ingen vill ha och att det blir ökade kostnader för kommunen och tidskrävande för kommuninnevånarna. Motionen förordar i stället förbränning.

Förvaltningen påpekar att enligt EU:s s.k. avfallshierarki skall avfall som går att återvinna återvinnas och förbränning anses som ett sämre alternativ som även ger restprodukter som måste deponeras. Förvaltningen stödjer dock synpunkten att all avfallshantering ska vara enkel och hygienisk. En förbättrad källsortering i fastigheterna kan vara ett sätt att tillgodose detta krav.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen Gemensam service.

Bakgrund

Folkpartiet liberalerna har i kommunfullmäktige lagt fram en motion (2005:74) om stopp för storskalig kompostering. Motionen har sänts ut på remiss till miljö- och hälsoskyddsnämnden, renhållningsnämnden, några av stadens egna bolag samt tre stadsdelsnämnder, däribland Kungsholmens stadsdelsnämnd.

DNR 310-047-06

SID 2 (4)

Renhållningsnämnden antog 2003-10-16 en strategi för insamling och behandling av organiskt avfall. Där formulerades målet; att till 2010 skall minst 35 % av matavfallet från hushåll, restauranger, storkök och livsmedelsbutiker i Stockholms stad återvinnas genom biologisk behandling. Renhållningsnämnden har som uppföljning till strategin antagit en handlingsplan för matavfallsinsamling (2005-12-14). I de aktuella motionen beskrivs detta som ”sorteringshysteri”.

I motionen motsätter man sig kompostering. Man befärdar att läckage av metangas ska öka växthuseffekten och att restprodukten blir en giftig växtnäring som ingen vill ha. Man anser att det blir ökade kostnader för kommunen och tidskrävande för kommuninnevånarna. Man vill att avfallshanteringen ska vara ”enkel och hygienisk” och man förordar förbränning.

Förvaltningens synpunkter

EU har fastställt en s.k. avfallshierarki:

- I första hand ska mängden avfall minska.
- I andra hand ska avfall återanvändas.
- I tredje hand ska avfall materialåtervinnas.
- I fjärde hand ska avfall användas till energiutvinning.
- I sista hand ska avfall deponeras.

Det nationella avfallsmålet under målet God bebyggd miljö är följande:

Den totala mängden genererat avfall skall inte öka och den resurs som avfall utgör skall tas till vara i så hög grad som möjligt samtidigt som påverkan på och risker för hälsa och miljö minimeras. Särskilt gäller att:

- *Senast år 2010 skall minst 50 procent av hushållsavfallet återvinnas genom materialåtervinning, inklusive biologisk behandling.*
- *Senast år 2010 skall minst 35 procent av matavfallet från hushåll, restauranger, storkök och butiker återvinnas genom biologisk behandling. Målet avser källsorterat matavfall till såväl hemkompostering som central behandling.*
- *Senast år 2010 skall matavfall och därmed jämförligt avfall från livsmedelsindustrier m.m. återvinnas genom biologisk behandling. Målet avser sådant avfall som förekommer utan att vara blandat*

med annat avfall och är av en sådan kvalitet att det är lämpligt att efter behandling återföra till växtodling.

Dessutom är lagstadgat:

Miljöbalken, Kap 2, 5 § Alla som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd skall hushålla med råvaror och energi samt utnyttja möjligheterna till återanvändning och återvinning. I första hand skall förnybara energikällor användas.

Det finns alltså mycket som stödjer renhållningsnämndens planeringen för att matavfall ska kunna återvinnas till biogas och biologisk gödning. Matavfall är dessutom en blöt produkt som ofta lämpar sig bättre för kompostering än förbränning. Biogas är ett förnybart drivmedel som det är stor efterfrågan på. Denna efterfrågan förväntas öka med det ökande intresset för miljöbilar.

All avfallshantering bör vara så enkel och hygienisk som möjligt. Ett sätt att uppnå detta kan vara att utveckla källsortering i fastigheterna. Detta ger staden stöd till genom miljömiljardsprojektet Sortera Mera!

I motionen menar man att Svenska Naturskyddsföreningen (SNF) är emot kompostering av matavfall.

- *”SNF anser att skärpta miljö- och hälsoskyddskrav ska ställas på spridning av kompostjord och rötrest. Ytterligare kvalitetskrav behövs för att få sprida kompostjord och rötrest. Spridning ska inte ske om det finns risk, bedömd enligt försiktighetsprincipen, för innehåll av farliga organiska ämnen, tungmetaller, bekämpningsmedelsrester eller farliga bakterier, eller risk för smittspridning. Det behövs en ökad kontroll av att miljökraven för kompostering och rötning verkligen efterlevs.”*

(Kemikalier och avfall – Svenska Naturskyddsföreningens policy, antagen av SNF:s styrelse 2004-06-189.)

Men SNF uttrycker även tveksamhet om förbränning av avfall.

- *SNF anser att endast avfall som inte lämpar sig för återanvändning eller återvinning, men som är lämpligt som bränsle, ska komma ifråga för förbränning.*
- *SNF anser även att förbränning av avfall generellt ska minska på grund av de ökande mängderna av slagg och aska.*

(Kemikalier och avfall – Svenska Naturskyddsföreningens policy, antagen av SNF:s styrelse 2004-06-18)

DNR 310-047-06

SID 4 (4)

I renhållningsnämndens handlingsplan för matavfallsinsamling (2005-12-14) beskrivs olika metoder för insamling av matavfall. Den största och kvalitativt bästa metoden är insamling av matavfall från restauranger. Rötning av matavfall sker i Sofielund/Huddinge. Vid denna process bildas mycket riktigt metangas, men syftet med rötningen är att återvinna gasen till biogas för fordonsbränsle eller fjärrvärme. En restprodukt vid processen blir biogödsel. Förvaltningen instämmer med SNF att det ska ställas höga krav på biogödslet. Det är därför viktigt att samla in matrester för att kunna utveckla metoder att producera ett godkänt biogödsel utan risk för spridning av gifter.

Förvaltningen uppfattar att förutsättningar för dålig lukt och läckage av metangas främst uppstår vid villaägares privata komposter. Svenska renhållningsverksföreningen (RVF) har en hemsida som innehåller mycket information om både förbränning av avfall och rötning eller kompostering av matavfall. Där anges att vid förbränning blir 15 - 20 viktprocent av det brända aska eller slagg-grus. Sofielund i Huddinge anger att de återtar 4 800 ton aska efter de 60 000 ton avfall som bränns i Högdalenverket. Denna aska läggs på deponi. Rökgasreningen fungerar bra men de rökgasfilter som används blir en mycket farlig restprodukt. Rökgasfilter måste stabiliseras för att inget gift ska urlakas. Rökgasresten innebär att ytterligare tre till fem viktprocent måste deponeras. De minskade luftutsläppen betyder alltså inte att gifterna försvinner utan att de istället deponeras.

Förvaltningen anser att det inte finns någon miljölösning som klarar alla problem. Förvaltningen förordar att staden prövar flera olika lösningar och gör noggranna utvärderingar, men att huvudmålet ska vara att i så stor utsträckning som möjligt minimera avfall till deponi.

Bilaga: Motion från folkpartiet liberalerna i kommunfullmäktige.